

VADÁSZ HÍRMONDÓ

VADÁSZOK ÉS VADGAZDÁLKODÓK ÉSZAK-MAGYARORSZÁGI TERÜLETI SZÖVETSÉGE
ÉS AZ ORSZÁGOS MAGYAR VADÁSZKAMARA B.-A.-Z. MEGYEI TERÜLETI SZERVEZETE LAPJA

A TARTALOMBÓL

MEGYEI VADÁSZBÁL

*A GÍMSZARVAS ÉS VADDISZNÓ
HELYZETE MEGYÉNKBEN*

VADÁSZATI ETIKA-ETIKETT

21. ÉVFOLYAM 1. SZÁM

2011. ÁPRILIS

A Vadászok és Vadgazdálkodók Észak-magyarországi Területi Szövetsége és az Országos Magyar Vadászkamara B.-A.-Z. Megyei Területi Szervezete tisztelettel meghívja Önt és kedves családját a Gömör Expo keretében,

2011. április 30-án 10⁰⁰ órakor kezdődő,

Putnokon a Serényi László Általános Iskolában megrendezésre kerülő

MEGYEI VADÁSZNAPRA

**FŐVÉDNÖK: DR. SEMJÉN ZSOLT MINISZTERELNÖK-HELYETTES
ORSZÁGOS MAGYAR VADÁSZATI VÉDEGYLET ELNÖKE**

PROGRAMOK:

Hubertus-ökumenikus istentisztelet * Ünnepélyes megnyitó, köszöntő * Kitüntetések átadása * Új vadászok avatása, eskütétele * Vadászkürtösök műsora * Népi együttesek műsora * Vadászkutya bemutató * Solymászbemutató * Szarvasbögő bemutató * Vadásztársasági találkozó * Vadételfőző verseny

EGÉSZ NAPI FOLYAMATOS PROGRAMOK:

Trófeabemutató * Bor utca * Festménykiállítás * Könyvbemutató, vásár * Díszmadár és Hüllőkiállítás * Vadászati cikkek árusítása * Filmvetítés

A vadásznappal minden vadászt és érdeklődőt szeretettel várunk az április 29-től május 1-ig nyitva tartó Vadászati és trófeakiállításra is az Iskola tornatermében.

A RENDEZVÉNYRE A BELÉPÉS DÍJTALAN!

MEGYEI VADÁSZBÁL

KELLEMESES HELYSZÍN, TÖRZSVENDÉGEK ÉS NAGYSZERŰ HANGULAT JELLEMZTE A 2011. ÉVI MEGYEI VADÁSZBÁLT, MELYET HAGYOMÁNYAINKHOZ HÍVEN, FEBRUÁR KÖZEPÉN TARTOTTUNK MEG. EZEN ALKALOMKOR MISKOLCON A NÉPKERTI VIGADÓ ÉTTEREMBEN BÚCSÚZTATTÁK A VADÁSZOK AZ ELMŰLT VADÁSZATI ÉVET ÉS A FARSANGI SZEZONT.

A megye különböző területéről érkezett közel 130 résztvevő az ünnepélyes megnyitó alkalmával élőben hallgathatta meg a vadászhimnuszt, majd ezt követően Dr. Székely László elnök úr köszöntő szavait. A megnyitó után a Borsodi Vadászklub Együttes műsora következett.

A vacsora felszolgálása előtt a zenekar kicsit megmozgatta a vendégsereget, hogy aztán jó étvágygal ülhessünk asztalhoz, elfogyasztani az igazán élvezetes vadászbáli menüsört.

Eztán került sor a főműsorra, amikor is a Cifraszűr együttes szórakoztat-

ta a közönséget, megteremtve a felhőtlen jókedvet az est további részére.

Az éjféltombolasorsolás, - melyen értékes tárgynyermények és számos vadelejtési lehetőség is volt -, majd svédasztalos vacsora után még hajnalig tartott a jókedv és mulatság. A visszajelzések szerint érdemes volt erőt, ener-

giát szánni erre a színvonalas rendezvényre.

Ezúton szeretnénk megköszönni támogatóinknak azt a segítséget, amellyel az est színvonalához hozzájárultak.

Tóth Á. Dénes

VADÁSZKUTYA INFO A KÖLYÖKKUTYÁRÓL

Egy kiskutya érkezése, megjelenése a családban rengeteg örömet tud hozni, de ennek bizony ára is van, ez pedig a felelősség.

A kutyák önmagukat nem tudják ellátni, ezért nekünk kell gondoskodni róluk. Ezzel a pár sorral szeretnénk segíteni a kezdeti időszakra vonatkozólag.

Az első és legfontosabb dolog, hogy a jövevénynek biztosítsuk az alapvető dolgokat: fekvőhely (benti kutyának kosár, rongy, kintieknek zárt, szélvédett, hőszigetelt kutyaház), ennivaló, innivaló, ezeknek edény. Szakkereskedésekben, állateledel és állatfelszereléseket forgalmazó boltokban kapni lehet. Célszerű már előre gondoskodni ezek meglétéről. Kölyökkutyát 4-5 hónapos koráig ne hagyjunk 10 C alatti hőmérsékleten éjszakára kint.

Ha megérkezett az eb, néhány nap akklimatizálódás után vigyük állatorvoshoz, kezdjük el vagy folytassuk az

oltási programot (ami a féreghajtást is tartalmazza). Területenként változik a különböző betegségek gyakorisága, ezért legjobb az állatorvos javaslata szerint oltatni. Fontos tudni, hogy a védőoltások hatása csak 10-12 nappal a beadás után kezd kialakulni, és mivel a program több oltásból áll, addig vigyázzunk, hogy ne sétáltassuk más kutyák által látogatott helyeken, idegen kutyákkal ne érintkezzen. Ha azonban megkapta az utolsó oltását is, és eltelt az a 10-12 nap, keressük az alkalmat, hogy kutyaközösségbe mehessen a szocializáció alapjait megtanulni.

Ne feledkezzünk meg már az első sétáltatásnál a kullancs elleni védekezésről (nyakörv vagy spot-on készítmények, melyet a kutya marjára kell csepepteni) gondoskodni.

A nyakörv mindig legyen olyan szorosan az eb nyakán, hogy ne fojtja, de a fejét ne tudja kihúzni belőle.

Az első év a kutyák fejlődése szempontjából a legfontosabb, ezért nem mindegy mivel tápláljuk ebben a korban. Ilyenkor alakul ki a csontozat, izomzat, idegrendszer, testalkat, immunrendszer stb.

A lehető legjobb minőségű száraztápot javaslok legalább egyéves koráig. ABC-ben, hipermarketben, diszkontban nem lehet minőségi száraztápot kapni!

Szakkereskedéseket, állatorvost érdemes felkeresni ez ügyben. Figyeljük a kiskutya székletét, hányását, hasmenését, levertség esetén azonnal vigyük az állatorvoshoz!

És még egy nagyon fontos dolog, foglalkozzunk, játszunk vele, játékosan tanítgassuk, nagyon fogékonyak ebben a korban és nagyon igénylik a gazda közelségét!

Éles Tibor
Kynológiai szakbizottság elnöke

A GÍMSZARVAS ÉS VADDISZNÓ HELYZETE BORSOD MEGYÉBEN

ORSZÁGOS JELENSÉG A NAGYVADÁLLOMÁNY LÉTSZÁMÁNAK NÖVEKEDÉSE, MELY ALÓL MEGYÉNK SEM KIVÉTEL.

GÍMSZARVAS

Ha megnézzük 1997-ig visszamenőleg a vadgazdálkodási adatsorokat, akkor azok jól tükrözik a vadgazdálkodók által is jelzett növekvő gímlétszámot. Bár a becslési adatok mutatnak némi hullámzást, a terítékstatisztika egyértelmű növekedést jelez, 13 év alatt 680-ról több mint 1700-ra emelkedett a hasznosított egyedek száma.

A II/4 Tiszamenti átmeneti körzetben a gím – ahol a '90-es évek végén csak, mint váltóvad fordult elő – mára megtelepedett, egész évben jelen van. A körzetben a teríték növekedése a megyei gímállomány növekedését, terjeszkedését jelzi. Mivel ebben a régióban az erdőszűkség alacsony, és a mezőgazdasági területek dominálnak – a jelentkező vadkár-ok miatt –, itt a gímnak a jelentősebb számú megtelepedése nem kívánatos.

A megyei gímállományt – mint ahogy az országosat is – 2003-ig az alulhasznosítás jellemezte. 2003-tól rendeződtek úgy a számsorok, hogy a hasznosítás aránya elérte azt a szintet, amely – elvileg már – a szinten tartó hasznosításnak felelne meg.

A „rendeződés” szót nem véletlenül használtam. Hatóságunk 2000 óta szigorúan a becslési adatokhoz igazította a lelővéseket, megközelítőleg 30-32%-os hasznosítási aránnyal. Véltetően a jogosultak egy része kezdett arra a gyakorlatra áttérni, hogy a becslést a tervezett és végrehajtható elejtésekhez adták meg. Ezen feltételezést alátámasztja az a tény, hogy a nőivarú egyedre vetített, 80%-ot meghaladó hasznosítás mellett a vadászatra jogosultak további állománynövekedést jeleztek a becsléseikben.

Ha a terítékadatok valódiak voltak, akkor ilyen hasznosítási arány mellett már csökkennie kellett volna az állománynak. De nem így történt. Mi lehet ennek az oka? Az alulbecslés?

Az már köztudott, hogy a becslés mennyi és milyen mértékű hibákkal terhelt, és információtartalma csak a tendenciájának van. Szintén köztudott, de

kevesebb szó esik róla, hogy a jelentési adatok is terheltek hibákkal.

Ellenőrzéseink során tapasztaljuk, hogy az egyéni vadászati naplók szákmányrovatainál a vadászatra jogosultak nem mindig valós adatokat tüntetnek fel. Az átlagosnál szembetűnően sikeresebb, túl eredményes egyéni vadászatok arra engednek következtetni, hogy a jogosult a tervteljesítés érdekében „papíron” meglövi az előírt mennyiséget.

Egy másik probléma, mely torzítja a jelentési adatokat, és kihatással van az állomány változására, az a teríték ivarányának a hibája, magyarul: az elejtett bikák egy része nőivarú egyedként szerepel a statisztikákban. Ennek a feltételezésnek az igazolására készítettünk egy táblázatot, melyben az egyes években elejtett és elbírált gímbikák darabszámát tüntettük fel kor szerinti megoszlásban, 1990-ig visszamenőleg.

Mivel 12-13 évesnél idősebb bika nem kerül bírálatra, ez a 20 éves adatsor már elegendő volt ahhoz, hogy végig tudjunk futtatni egy gímbika nemzedéket. Amikor összeadtuk az egy korosztályhoz tartozó, egymást követő években elejtett bikák számát, akkor megközelítőleg megkaptuk, hogy egy adott évben mekkora lehetett a 2. éves bikák létszáma.

Az így elkészített táblázatból a következő megállapításokat tudtuk tenni:

Egy év korosztálylétszámait összeadva magasabb bikalétszámot kapunk, mint amennyit abban az évben a vadászatra jogosultak becsültek. A bikák esetében az alábecslés nagyobb mértékű

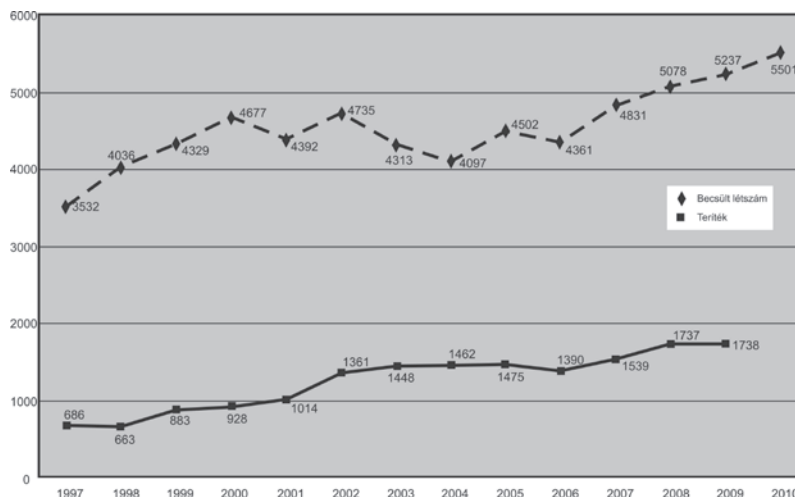
volt a vizsgált (1997- 2009) időszak elején, az évek során ez a különbség csökkenő irányt mutat, vagyis a bikák becsült létszáma közeledett a valós létszámhoz.

A 2. éves bikakorosztály egyedszáma alapján meg lehetett becsülni az előző év borjú-, illetve tehénlétszámát. Az így kapott tehén egyedszámok a becslési adatok alatt maradtak, de ez a különbség egyre csökkenő mértékű. 1997 és 2002 között a számított létszámnál több tehénnek kellett lennie, különben nem lett volna lehetséges a létszám- és terítékadatok növekedése. Ez viszont azt is jelenti, hogy több bikának kellett lennie a valóságban, mint amennyit elejtettünk, vagyis hiány mutatkozik a bikalétszámokban.

Azt is láttuk, hogy a csapos korosztály létszáma folyamatosan nő. A csapos korosztály létszámnövekedése 1997 és 2004 között minimum 150%, míg a becsült tehénlétszámé ugyanebben az időszakban csak 115 %, azaz a tehénlétszám kisebb arányban növekedett, pedig ennek a két értéknek együtt kellene mozognia, ha csak a létszámnövekedés áll a háttérben.

A megyei gímállomány helyzetét értékelve az adatok azt tükrözik, hogy a becslési adatok egyre inkább megközelítik a valós létszámot, azonban még mindig alulbecsült az állomány. Az eltérés mértékét még megbecsülni sem lehet a terítékadatok torzítása miatt. Nagy a valószínűsége, hogy az a bizonyos hiányzó bikalétszám terítékre kerül, azonban egy része tarvadként kerül be a statisztika-

GÍMSZARVASLÉTSZÁM ÉS TERÍTÉK, 1997-2010

kába, ennyivel csökkentve a ténylegesen elejtett tehénlétszámot. Ennek és a nem valós elejtéseknek tudható be, hogy a szinten tartó hasznosítási ráta mellett is állománynövekedést jeleznek az adatok. Pozitív fejlemény, hogy a számok tükrében ez előbbi gyakorlat egyre kisebb méreteket ölt: az elejtett bikákat a területstatisztikában egyre inkább a megfelelő helyen szerepeltetik.

A gímszarvas -, és vele együtt a nagyvadgazdálkodás, illetve a létszámkérdés problémájának a megoldása egyre sürgetőbb feladat. A nagyvadlétszám kérdését feszegető szakmai vitákban nagyon nehéz érdemben részt venni, a szakma álláspontját képviselni úgy, hogy a gazdálkodásunk alapjait képező adatok csak megközelítőleg pontosak, illetve csak tendenciájukban értelmezhetőek. Mivel a becslési adatok pontosságában előrelépés nem várható, az elkövetkezendő időszak egyik legfontosabb hatósági feladata a terítékadatoknak a valósághoz történő igazítása lesz. Ennek hiányában a jelen problémái nem nyerhetnek megoldást, és addig is - a kedvező fejlemények ellenére - az állomány további növekedése jósolható.

VADDISZNÓ

A legsürgetőbb feladataink közé tartozik a vaddisznó létszámproblémájának a megoldása, állományát a lehető legrövidebb időn belül jelentősen csökkenteni kell. A vaddisznó rövid idő alatt nagy „karriert” futott be a megyénkben is, vadászata közkedvelt, nagy népszerűségnek örvend, és ezért ahol megjelenik, megpróbálnak vele gazdálkodni. Az is jellemző a fajra, hogy a vele kapcsolatban elkövetett gazdálkodási hibákat a legnehezebb helyrehozni.

Az 1990-es évek közepén lezajlott pestisjárványt követően az állomány kímélete jellemezte a vaddisznóval történő gazdálkodást, és ismét megfordult a becslés és teríték - adatok addigi viszonya: többet becsültek, mint amennyit elejtettek. Az országos trendnek megfelelően ez az állapot csak 2000 után fordult meg. Az addigi alacsony hasznosításnak köszönhetően a felszaporodott állományhoz igazodó hasznosításra csak 2002-ben és 2004-ben került sort. Az adatok azt jelzik, hogy ebben a két évben hasznosított mennyiség érte el azt a szintet, amelyet az akkori vadlétszám minimum a szinten tartáshoz igényelt volna.

Az egy-egy évben bekövetkezett terítécsökkenés okait inkább a vadászat gyakorlati kivitelezésének, körülményeinek nehézségeiben kell keresni, mintsem az állománynak a becslésben jelzett mennyiséggel történő csökkenésében. Erre utal, hogy a vizsgált időszak közepén a hasznosítási százalékok nincsenek összhangban a következő év becslési és terítékadataival. Az alulhasznosítás ellenére csökkenő állományt jeleztek a vadgazdálkodók.

Ami számunkra viszont különösen nagy figyelmet érdemel, az a vaddisznóteríték vadgazdálkodási körzetenként történő alakulása.

Ha a 2009-es és az 1997-es éveket hasonlítjuk össze a II/2 (Bükk-Cserehát) és a II/3-as (Zempléni nagyvadas) körzetekben, a terítéknövekedés a legmagasabb, meghaladja a 400 %-ot is. A II/4-es (Tiszamenti átmeneti) körzetben ez az érték 650 %, három év alatt megháromszorozódott a hasznosított mennyiség. Ebben a körzetben eddig a vaddisznó-néhány terület kivételével - nem volt állandóan jelen. Bár átmeneti körzetenként van nyilvántartva, a régiót a síkvidéki területek és inkább az apróvad dominanciája jellemzi. A vaddisznónak ekkora létszámban történő megjelenése komoly aggodalmat kelt, előre prognosztizálható az általa okozott vadkár növekvő mértéke, illetve az apróvadállományra és a természetvédelmi értékekre gyakorolt kedvezőtlen hatása. A jelenség okaival érdemes lenne foglalkozni, mert biztos, hogy nem csak az állomány növekedése az egyedüli indok. Nagyon fontos lenne erre a kérdésre választ kapni, mert ebben a körzetben a vaddisznónak az elterjedését meg kell akadályozni. Itt nincs helye

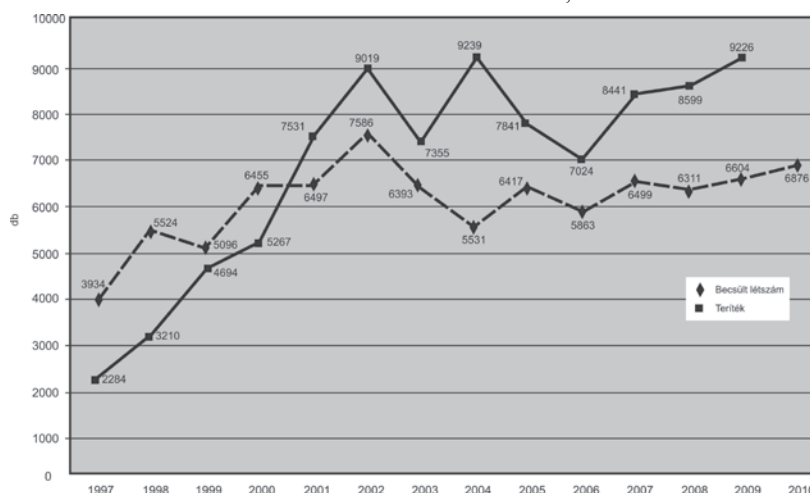
a vele történő gazdálkodásnak. A gyakorlat azt bizonyítja, hogy általában addig „gazdálkodunk” vele, amíg akkora nem lesz az állománya, hogy már fegyverrel, a jelenlegi vadászati gyakorlat és rendtartás keretei között nem lehet kézben tartani az állományt.

Az állomány csökkentésére minden körzetben szükség van, de a Tiszamenti átmeneti körzetben a legsürgősebb feladat. Ismert, hogy a jelenlegi létszámban a vaddisznóállomány komoly állategészségügyi kockázatot rejt, melynek negatív hatásait a vadászok saját bőrükön tapasztalják. (Lásd a sertéspestissel kapcsolatos intézkedéseket.) Köztudott az is, hogy a mezőgazdasági vadkárok zömét a vaddisznó okozza. A vadgazdálkodási jelentésekben szerepeltetett mezőgazdasági vadkár mennyisége csak egy része a ténylegesen keletkezett károknak. Jelentős gazdasági kockázatot rejt a jelenlegi vaddisznólétszám, hiszen egy jelentős terményár-emelkedést követően, a károsított terület növekedése nélkül is olyan szintre emelkedhet a megfizetendő kár értéke, ami már a vadászatra jogosultak működőképességét veszélyezteti.

A vadászati hatóság a vaddisznó állományának csökkentéséhez a maga adminisztratív eszközeivel is segítséget nyújt: a vadgazdálkodási tervben szereplő hasznosítási tervszámokat minimálisan hasznosítandó mennyiségként kezeli, és utólagos „engedélyeztetés” mellett, előre hozzájárult a tervszámok korlátlan emeléséhez.

Vadász István
Vadászati-halászati osztály vezetője

VADDISZNÓBECSLÉS ÉS TERÍTÉK, 1997-2010

AZ ERDEI VADKÁROKRÓL...

A TERMÉSZET EGYIK LEGCSODÁLATOSABB KÉPZŐDMÉNYE AZ ERDŐ. A FÁS ÉS LÁGYSZÁRÚ NÖVÉNYEK SOKASÁGA, A TERMŐ TALAJ ÁSVÁNYI ANYAGGAIVAL ÉS VÍZTARTALMÁVAL, MADARAK ÉS EGYÉB VADON ÉLŐ ÁLLATOK, VALAMINT AZ ERDŐ KLÍMÁJA EGYÜTT ALKOTJÁK EZT A BONYOLULT ÉLETKÖZÖSSÉGET. A KÖLCSÖNÖSSÉG TERMÉSZETESEN AZ EMBER ÉS AZ ERDŐ KAPCSOLATÁBAN IS MEGVAN.

Írásom legelején szeretném leszögezni, hogy szeretem a vadat, a vadászatot és az erdőt el sem tudnám képzelni vad nélkül. Ettől függetlenül vallom, hogy egyes területeken túlzott vadállományt tartanak. Erről, illetve a vad által okozott erdészeti kárról bárki meggyőződhet, aki nyitott szemmel járja a felújító vágásokat, erdősítéseket.

Minél nagyobb a vadállomány, annál több kárt is okoz. A cikkben ezért röviden ismertetném az erdei vadkárok formáit, valamint felhívnam a figyelmet egy-két érdekességre.

Erdei vadkárok formái:

1. Hántás: a sima kérgű fák kérgét a szarvas a fogaival lehámozza illetve a felszakadt kérget több méter magasságig feltépi.
2. Dörzsölés: agancstisztítás közben ledörzsölik a kérget.
3. Rágás: a rügves hajtásvégek lecsipkedése, rágása különösen veszélyes a kocsánytalan tölgyeseknél, melyeknél komoly növekedési és minőségi, mennyiségi romláshoz vezet.
4. Törés, kihúzás: fiatal fák, csemeték kihúzása a talajból, eltörése. (A kezelésem alatt álló Kéked és Környéke FTVt. területen történt, hogy a telepítés során egy nap elültetett 2000 db kocsánytalan tölgy csemetéből másnap reggelre vaddisznó kártétele miatt 700-800 db csemete volt kihúzva és gyökere lerágva.)
5. Makkvetés felszedése, kitérása: a vaddisznó által okozott kártétel, mikor kitérja a makkot.

Erdészeti szakirányításom alatt

folyamatosan próbálkozom különböző vadriasztó szerekkel egy-egy adott területen. (Sílvacol-T, Dentracol 17SK, Vadóc, Armacol). Mivel ezek sokszor csak részben jelentenek megoldást, annak ellenére, hogy nem vagyok híve a kerítésnek, mégis ez az egyedüli megoldás. Az erdőfelújítások védelme érdekében ez a leghatékonyabb.

Úgy tűnik, mint ha kevesen tudnák, hogy a vadkárok elhárításánál mind a vadgazdálkodónak mind a mező vagy erdőgazdasági művelést folytatóknak jelentős kötelezettségei vannak és ezért együttesen kell mindent megtennünk a kár elhárításának érdekében. Ez az együttműködés a mi vadászterületünkön egyre inkább megvalósul, hiszen az első károsítás bejelentése után társaságunk ingyenes vadriasztó szert biztosít az érdekeltek számára.

A vad károsítása talán nem eredményez jelentős mennyiségi csökkenést a fatömegben, minőségit azonban igen, így pedig súlyosabb értékbeli összeget veszítünk el.

Emellett természetesen vannak olyan tényezők is, amelyekkel szemben az ember tehetetlen pl.: aszály, fagykár,

tölgypusztulás. A túlszaporodott nagyvadállomány csak egy az erdőfelújításokat gátló tényezők közül. Az élőhely, az erdőnek a nagyvad eltartó képessége az utóbbi évtizedekben leromlott. Nőtt a turizmus, intenzívebbé vált az erdőgazdálkodás. A nagyvad rendelkezésre álló természetes táplálék mennyisége, minősége továbbá a vad számára fontos nyugalom, biztonságérzet kevésbé adott, mint korábban. Éppen ezért a károk megelőzésében védekezésében, közös összefogással tudunk megoldást találni.

Széchenyi Zsigmondot idézve:

„Nincs szebb erdő az ezüsttörzsű szeptemberi bükkösöknél és nincs szebb vad a benne orgonázó magyar szarvasbikánál!”

Mi erdészek, vadászok, erdőművelők azért beszélünk, tanácskozunk és teszünk az erdőért, hogy legyenek bükkösök és orgonázzanak benne a szarvasbikák.

*Szemán Jenő
Vadgazd. biz. tagja*

KAMARAI - SZÖVETSÉGI HÍREK

VADÁSZKAMARAI - VADÁSSZÖVETSÉGI HÍREK

A vadászjegyek érvényesítésének kampányfeladata január-február hónapban zökkenőmentesen lezajlott. A vadászjegyek mellé a kamara továbbra is díjmentesen biztosította a Vadászévkönyvet. A tagnyilvántartás az előírásoknak megfelel, naprakész.

• • •

A Vadászszövetség, mint bejegyzett Felnőttképzési Intézmény, **március 9-ével** kezdődően **Állami Vadászvizsgára felkészítő tanfolyamot** (KSH szám: 19066754-9133-529-05, Nyilvántartási szám: 00493-2008) tartott. A tanfolyam során a hallgatók összesen 45 órában sajátíthatták el a vadászat-vadgazdálkodás alapjait, ismerkedhettek meg a biztonságos fegyverkezelés szabályaival, illetve készülhettek fel a vadászvizsgára.

• • •

Az első idei Állami Vadászvizsgára március 29-én, és 30-án került sor, melynek során 61 fő jelentkezőből 35 fő tett eredményes vizsgát.

• • •

A Védegylet tisztújítását követően érzékelhetően felerősödött ez érdekvégyesítési tevékenység, melynek megnyilvánulásaként az év első hónapjaiban **jogszabályi változások, változtatások tekintetében** jelentős érdekvégyesítési munkáról adhat számot mind a Vadászkamara, mind a Vadászszövetség. Ez alapján lehetőség volt a Belügyminisztérium helyettes államtitkárával, Dr. Eiselt György úrral, a Vidékfejlesztési Minisztériumban Dr. Fazekas Sándor miniszter úrral, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium részéről pedig a Büntetőjogi Kodifikációs Főosztály vezetőjével, Dr. Miskolczi Barna főosztályvezető úrral és ezen minisztérium parlamenti államtitkári kabinetje részéről Dr. Farkas Vajk jogi referens úrral érdemi tárgyalásokat folytatni. Tárgyalások folytak továbbá a Nemzeti Fogasztóvédelmi Hatóság főigazgatójával, Pintér István úrral a gazdasági reklámtevékenység jelenlegi jogszabályban rögzített anomáliáiról is.

A fenti tárgyalásoknál természetesen

a teljesség igénye nélkül, az alábbi témák merültek fel:

1. A lőfegyverekről és lőszerkekről szóló 2004. évi XXIV. törvény (a továbbiakban: Tv.), valamint a végrehajtására kiadott és a **fegyverekről és lőszerkekről szóló 253/2004. (VIII. 31.) Korm. rendelet** (a továbbiakban: Vhr.) mely rendelkezései azok, amelyek soron kívüli módosítást igényelnek.

2. Módosítást igényel a **közbiztonságra különösen veszélyes eszközökről szóló 175/2003. (X. 28.) Korm. rendelet** és azzal egyidejűleg a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól rendelkező 2008. évi XLVIII. törvény is.

3. Elengedhetetlennek tartjuk egy **Nemzeti Vadgazdálkodási Program** kidolgozását és a Kormány részéről történő elfogadását (több éve várat magára). A programot a szakmai minisztérium és az érdekvégyesítések együttesen dolgozzák ki magasan kvalifikált szakemberek közreműködésével.

4. Vissza kell állítani a **Vadgazdálkodási Alapot**, meg kell teremteni hozzá a forrásokat. Ehhez legalább 650 millió forint szükséges a tárca költségvetésén belül.

5. A vadgazdálkodók gazdálkodásának segítése céljából azonnal meg kell oldani a vadhús belföldi forgalmazásának egyszerűsítését, a „**vadhús rendelet**” módosítását.

6. A **sertéspestis** miatt korábban bevezetett **korlátozások** az - eddigi monitoring vizsgálatok eredményeit figyelembe véve - **Borsod-Abauj-Zemplén megyében, azonnal fel kell oldani** a gazdálkodók segítése és az állami költségvetés terheinek csökkentése érdekében.

7. **Felül kell vizsgálni a vadászható és nem vadászható fajok listáját.**

8. A nemzeti sajátosságokra hivatkozva, az **erdei szalonka** tradicionális tavaszi vadászatát vissza kell állítani.

9. Monitoring program keretében fel kell mérni a **fenyőrigó, a vadgerle és a fűrj állományát**, melynek eredményei alapján átértékelhető lenne ezen fajok vadászhatóvá tétele is.

10. **Ragadozó madarak gyérítése.** Több mint két évtizede védelmet élvező ragadozóállomány oly mértékben elszaporodott, hogy az apróvadállomány minimális szintre történő csökkenésében egyik fő okként szerepel, de ugyanakkor a védett énekesmadarak létszámának csökkenésében is jelentős szerepet játszanak (**egerészölyv, galambászheja, barna rétihéja, holló**). E tekintetben a gyérítésüket illetően javasoljuk az osztrák mintát alkalmazni.

11. Szükségesnek tartjuk az **EU illetékes szakbizottságaiban** a nemzetközi egyezmények meghozatalában történő állandó **magyar képviselő megteremtését.**

12. Felül kell vizsgálni a **Washingtoni Egyezményből adódó feladatokat**, illetve az ezzel kapcsolatban született hazai rendelkezéseket, mely a **külföldön elejtett vadak tróféáinak behozatalát szabályozza.**

13. Több szempontból szükséges az **1996-ban elfogadott vadászati törvény módosítása**, elsősorban a gyakorlat által felvetett problémák, illetve azok megoldása és az ételszerűség érdekében. Megfontolandó a nagyvadállomány minőségének javítása érdekében a **tróféásvad szakszerűtlen elejtésének újraszabályozása, a földtulajdono-**

si közösség működésével összefüggő kérdések szabályozása, valamint a vadkár és a vad-gépjármű ütközés felelősségi szabályozása.

14.

A vadászbalesetek megelőzése érdekében szükségesnek tartjuk a vadászvizsgákra történő felkészítő **tanfolyamok kötelezővé tételét**, a gyakorlati képzés előtérbe helyezését és a vadászvizsgák szigorítását.

15.

A Közigazgatási és Igazságügyi Minisz-

térium képviselője felé jelzésre került, hogy a jogosulatlan vadászat (orrvadászat) egyre inkább kezelhetetlen méreteket ölt az országban, becsülten is minimum több százmillió forintos kárt okoz közvetlenül a vadászatra jogosultaknak, közvetve az állami költségvetésnek.

Felhívtuk a figyelmet arra, hogy az orrvadászat – mint jogosulatlan vadászat – a szabálysértési törvényben került szankcionálásra, melynek semmilyen visszatartó ereje nincs. Kezdeményeztük, hogy az orrvadászat, mint önál-

ló bűncselekmény a Büntető Törvénykönyvben kerüljön megfogalmazásra azzal, hogy lehetővé kell tenni, hogy az eljáró bíróságok mindazon eszközöket (lőfegyver, terepjáró, stb.), amelyeket az elkövetéshez eszközül használtak, vagy arra szántak, elkobozhassák. Csak ilyen szabályozástól remélhető az orrvadászati cselekmények visszaszorítása.

A megkezdett tárgyalások hangvétele, a tárgyalópartnerek segítő hozzáállása alapján remélhető, hogy kezdeményezéseink eredménnyel fognak járni, melyekről természetesen következő számunkban is tájékoztatást fogunk adni.

A 2010-2011-ES TRÓFEABÍRÁLATI JELENTÉS

Február 28-ával lezárult a vadászati év, ezt követően pedig bírálatra került a megyében elejtett összes trófeás vad is.

A megyei vadászatra jogosultak területén összesen 538 gímbika esett, melyből 48-at bérvadász, 490 db-ot hazai vadász ejtett el. Az érmes arány közel 22 %-os. Mínusz pontos elejtés 68 esetben fordult elő.

Dám, mint köztudott, megyénkben igen csekély számban egy-két helyen fordul csak elő. Bikát összesen 10 darabot ejtettek el, melyből 5 érmes minősítést kapott.

Az 1928 bíráltatott őzbaktrófeából 300-at külföldi vadászok ejtettek el, 1628-at hazai vadászok hoztak terítékre. Az érmes arány alacsony, mindösszesen 86 db érmes minősítés került kiadásra. Muflon esetében a nagy hó és hideg meghozta a várt eredményt, összesen a szezonban 154 kos került bemutatásra, melyből 24 db érmes minősítést kapott. 14 db kos elejtését viszont mínusz ponttal jutalmazta a bíráló bizottság.

A bemutatott 297 vadkanból 9db-ot bérvadász, 288 db-ot hazai vadász hozott terítékre. Ezeknek a kanoknak 53,8 %-a kapott érmes minősítést.

Varró Zoltán
vadászati felügyelő

SZLOVÁKIAI TRÓFEAKIÁLLÍTÁS

Szlovák vadászbarátaink meghívására megyénk kamarai küldöttsége részt vett a rozsnyói Vadászszövetség által megrendezett trófea szemlén, 2011. március 27-én.

A megnyitót a rozsnyói vadászszövetségtől Szöllősi Ferenc tartotta, aki külön köszöntötte megyénk küldötteit. Mennyiség szerint és vadfajonként – gímszarvas, őz, vaddisznó, muflon – részletesen ismertette a bemutatott trófeákat.

Lezák Zoltán a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Kamara alelnöke méltatta a kiállított trófeákat és egyben meghívta a putnoki Megyei vadásznapra a szlovákiai magyar vadászbarátainkat.

Örömmel láttuk, hogy a határhoz közeli vadásztársaságoktól jó néhány vadász is meglátogatta a tavaszi trófea szemlét.

Kadlicsek János
Hivatásos vadász alelnök

INGYENES TELEFONÁLÁSI LEHETŐSÉG!

A Vadászszövetség és Vadászkamara kihasználva az internet adta egyik lehetőséget előfizetett egy olyan telekommunikációs szolgáltatásra, melynek alapján partnereink ingyenesen telefonálhatnak irodánkba, melynek menete a következő:

Nyissa meg a www.telefonkonyv.hu oldalt. Az oldalon a cégkeresőbe gépelje be a Vadászszövetség és/vagy Vadászkamara kifejezést, a helységhez pedig írja be, hogy Miskolc, majd nyomja meg a keresés gombot. A találati listában megjelennek szervezeteink adatai, ahol kattintson a

Hívja ingyen! feliratra.

A felbukkanó kis ablakban a sorokat értelem szerűen töltse ki (saját telefonszámát megadva), majd kattintson a Hívás gombra, a központ hamarosan kapcsolni fogja irodánkat.

EURÓPAI LŐFEGYVERTARTÁSI ENGEDÉLY KIÁLLÍTÁSA

AZ UNIÓS KÖVETELMÉNYEK ÉRVÉNYESÍTÉSE, A JOGHARMONIZÁCIÓ VÉGREHAJTÁSA ÉRDEKÉBEN A HAZAI JOGANYAGBAN IS SZABÁLYOZÁST NYERT AZ EURÓPAI LŐFEGYVERTARTÁSI ENGEDÉLY INTÉZMÉNYE.

Az európai lőfegyvertartási engedélyt - az Európai Közösségek Tanácsának a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzéséről szóló 91/477/EGK irányelvvel (Irányelv) összeegyeztethető szabályozást tartalmazó, a lőfegyverekről és a lőszerkekről szóló 2004. évi XXIV. törvény - fegyvertörvény - vezette be.

Az Irányelv a magyar szabályozástól eltérően csak a tűzfegyverekre, vagyis a hazai terminológiának megfelelően az „éles” lőfegyverekre határoz meg előírásokat.

Tűzfegyvernek azok a fegyverek minősülnek, melyek kiterjedő forró gázok tolóereje által meghajtott szilárd anyagú lövedék kilövésére alkalmasak. Ezek az alábbi kategóriákba sorolhatók:

1. „A” (tiltott tűzfegyverek),
2. „B” (engedélyhez kötött tűzfegyverek),
3. „C” (bejelentéshez, ill. egyéb engedélyhez kötött tűzfegyverek),
4. „D” (egyéb tűzfegyverek).

A fentiek alapján nem tűzfegyver a légfegyver vagy a gáz- és riasztófegyver, ezért erre vonatkozóan az irányelv nem tartalmaz rendelkezést, szabályozása a nemzeti jogalkotásra tartozik.

A törvény 2004. május 1-jei hatálybalépése a Magyar Köztársaság Európai Unióhoz történő csatlakozásával egyidejűleg történt. Mivel az a törvény rendelkezése értelmében nem érintette a már kiadott lőfegyvertartási engedélyek hatályát (melyek érvényességének időtartama jelenleg 5 év), ezért az európai lőfegyvertartási engedély bevezetése nem járt együtt a hatályos (érvényes) engedélyek cseréjével.

A belső piac létrejötte, a belső határok eltörlése, illetve a közösség belső határain folytatott ellenőrzések megszűnése miatt az Irányelv előírja az európai lőfegyvertartási engedély alkal-

mazását.

Ezen okmány bevezetésének célja az, hogy elősegítse a vadászat és a céllövészet vonatkozásában a tűzfegyvernek az Európai Unió valamely tagállamába történő kivitelét amellet, hogy egyidejűleg ne járjon a személyek szabad mozgásának a szükségesnél nagyobb mértékű korlátozásával.

Ezt az okmányt bármely tagállamban kiállíthatják, és azt igazolja, hogy a tulajdonosa az abban szereplő tűzfegyvert a kiállító állam joga szerint szabályszerűen tartja magánál. Mindezt az Irányelven alapuló egységes adattartalmú és az adatok meghatározását az Unió hivatalos nyelvein - tartalmazó ún. „fegyverútleivel” - hazai jogi szabályozásunk szerint: európai lőfegyvertartási engedély - biztosítja.

Az okmány kiváltása csak abban az esetben szükséges, ha a tűzfegyvert birtokló személy az Európai Unió valamely tagállamának területére - elsősorban vadászat, vagy sportlövészet céljából - magával kívánja vinni a fegyverét is. Kereskedelmi vagy elidegenítési céllal történő fegyverkivitel dokumentálására ez az engedély nem alkalmas!

Az eljárás megindítható olyan természetes személy kérelmére, aki a tűzfegyver megszerzésére és tartására hatályos (érvényes) engedéllyel rendelkezik. Természetesen igényelhető az európai lőfegyvertartási engedély a nemzeti engedély kiadásával egyidejűleg, de később is bármikor, amikor az szükségessé válik. A gyakorlati tapasztalatok alapján csak akkor javasolt kiváltani és csak azon fegyvereket érdemes bejegyeztetni, amikor és amelyekkel meghatározott, illetve igazolt céllal uniós tagállamba kívánunk utazni. Az okmányba újabb - a nemzeti engedélyben is szereplő - fegyverek bejegyzése kérelmezhető.

Az európai lőfegyvertartási engedély kiadására, meghosszabbítására, illetve a visszavonására irányuló eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik. Az eljárás lefolytatására az a rendőrhatalóság illetékes, amely a kivinni szándékozott fegyver megszerzését, illetve tartását engedélyezte: sportlövészeti vagy vadászati célú fegyver esetén a kérelmező lakóhelye szerint illetékes rendőrkapitányság,

Budapesten a Budapesti Rendőr-főkapitányság, míg önvédelmi vagy személy- és vagyonvédelmi célra engedélyezett-nél a megyei (fővárosi) rendőr-főkapitányság.

Az európai lőfegyvertartási engedéllyel rendelkező személy jogosult:

- az engedélyébe bejegyzett „C” és „D” kategóriába tartozó tűzfegyverét, a hozzá tartozó lőszerrel együtt vadászatra - hatályos vadászati engedély mellett - behozni, kivinni, illetve az ország területén átszállítani;
- az engedélyébe bejegyzett „B”, „C” és „D” kategóriájú sportlőfegyverét sportlövő versenyre - meghívólevéllel igazolása mellett - behozni, kivinni, illetve az ország területén átszállítani;

Az engedély 5 évig érvényes, és alkalmanként kérelemre további 5 évre meghosszabbítható (ugyanazon okmányban egyszer lehetséges), ha az engedély kiadására vonatkozó feltételek - azok ismételt vizsgálata alapján - biztosítottak.

Az engedély nem ruházható át, a lőfegyver birtoklása során köteles azt az engedélyes magánál tartani. Az engedélyen fel kell tüntetni - értelemszerűen az engedélyes bejelentése alapján - a bejegyzett lőfegyver birtoklásában, jellemzőiben bekövetkezett változásokat, továbbá a lőfegyver elvesztését vagy ellopását.

Az engedély visszavonható, ha a kiadásának valamely feltétele később megszűnik, illetve ha az engedéllyel rendelkező a fegyvertörvényben és a fegyverrendeletben meghatározott kötelezettségét megszegi.

Az engedélyezési eljárás során az eljárást kezdeményező az 50/2004. (VIII. 31.) BM rendeletben meghatározott alábbi igazgatási szolgáltatási díjakat köteles befizetni a rendőrhatalóság megadott számlájára:

- az okmány kiállítása vagy meghosszabbítása esetén: 4000.- Ft,
- hatósági bejegyzésnél: 3000.- Ft,

*Bogacsó József r. őrnagy
B-A-Z Megyei Rendőr-főkapitányság*

CSAPDÁZÁS A GYAKORLATBAN

Napjaink gyakorlatára jellemző, hogy sajnálatos módon az esetek döntő többségében lőfegyverre, kisebb mértékben a kotorékok ismeretére alapozott ragadozógyérítést végeznek.

Nem mindegy emellett az sem hogy a téli vagy a tavaszi, nyár eleji hónapokra esik-e a gyérítés súlypontja. Táplálkozásbiológiai vizsgálatokból ismert, hogy az apróvadállományban a legnagyobb károkat a ragadozók az utódok felnevelésekor okozzák. Az eredményes gazdálkodás azt követelné meg, hogy ekkor legyen a dúvad létszáma a minimális a területen, vagyis a tavaszi gyérítést kellene növelni.

Ha csak a tél folyamán végezzük pl. a róka gyérítést, akkor azzal azt érjük el, hogy a kölyöknevelési időszakban relatíve több táplálék áll rendelkezésre, azaz nyár elejére még több kisoroka kerül ki a területre.

Gyakorlati tapasztalatok szerint fontos ok az is, hogy a nagyvadfajok vadászati idényében általában mellőzik a ragadozók gyérítését azért, mert a lesadászatok sikerességét nem kockáztatják azzal, hogy egy-egy lövéssel elriasszák a nagyvadat.

Fontos persze az is, hogy nem szabad minden rosszat a róka „nyakába varrni.” Foglalkozni kell a többi ragadozóval is, nyest, kóbor kutya, macska, ragadozó madarak, más szárnyas kártevők és még sorolhatnánk.

Itt kell megemlíteni a csapdázást, mint alkalmazható gyérítési módszert. Sajnos a mai vadgazdálkodásunkból szinte teljesen eltűnt, pedig e téren is komoly hagyományokkal rendelkezünk és a fegyverre alapozott módszereknél sokkal eredményesebben használható.

A csapdázás önmagában ugyan nem tudja biztosítani az összes ragadozófaj kívánatosan alacsony szinten való tartását, de jól kiegészíti a gyérítés más módszereit. Ugyanakkor vannak olyan helyek, fajok és időpontok, amikor szinte kizárólag csak a csapdázás hozhat kielégítő eredményt. Ilyenek az éjszakai rossz látási viszonyok, tavaszszal és nyáron a növényzet miatt belátáhatatlan vagy nehezen járható terep. Védett fajok esetében is csak a csapdázás jelenthet segítséget, amikor pl.

a fácánnevelők közeléből áttelepítéssel eltávolítjuk az adott kisragadozót.

Nem elhanyagolható szempont, hogy a csapda akkor is „dolgozik”, amikor a vadász nem. Minden egyes ragadozó eltávolítása a területről potenciálisan növeli az apróvadállomány hasznosításából származó bevételeket. Ráadásul egy jó minőségű eszköz a beszerzés után minimális ráfordítással, karbantartással éveken, akár egy évtizeden keresztül is sikeresen használható. Így az árába befektetett pénz megtérülése szinte biztosra vehető.

Természetes követelmény az, hogy az alkalmazandó csapdának meg kell felelnie a jogszabályi előírásoknak.

A csapda helyének megválasztása meghatározza a csapdázás eredményességét. Akármilyen jó a csapda, bármennyire lelkiismereten végzi a dolgot a csapdázó, ha nem találja meg a csapda legmegfelelőbb helyét, nem lesz sikeres. A csapdák kihelyezéséhez elengedhetetlen a fajok szokásainak, nyomainak és egyéb hátrahagyott jeleinek (ürülék, kaparás stb.), valamint a vadászterületnek a tökéletes ismerete. Ezeket figyelembe véve találhatjuk meg azokat a helyeket, ahol a megjelenésükre leginkább számíthatunk.

A legtöbb ragadozó territoriális viselkedést mutat. Ennek következménye, hogy kotorékuk, utódnévelő helyük közvetlen környékét nagyon jól ismerik, ezért minden ott megjelenő idegen tárgyat, legyen bármilyen jól szagtalánítva és elrejtve, észrevesznek és elkerülnék.

A másik fontos körülmény, hogy a lúdacsapdánál a ragadozónak az ajtón be kell mennie. Ezt a későbbi kezelésen túl úgy lehet elérni, ha a csapdát úgy rakjuk le, hogy azokat kikerülni ne lehessen. Ennek legjobb módja, ha megtaláljuk területünkön azokat a kényszerválókat, ahol a ragadozó kerülni nem, legfeljebb visszafordulni tud. Ilyeneket találhatunk árkokban, átterszekben, sűrű bokrosokban és nádasokban, kidőlt fa mellett vagy kerítésnél.

A kihelyezés után a csapdát alaposan el kell takarni, rejteni. A takarásnak számos szerepe van. Egyrészt elrej-

ti a csapdát mind a befogandó ragadozó, mind a nem kívánatos idegenek, tolvajok elől. Másrészt védi az időjárás viszontagságaitól az esetlegesen megfogott állatot és a csalianyagot. A napon megszáradt hús, máj, vagy haldarabok már semmilyen vonzást nem gyakorolnak. Harmadrészt fontos szerepe van abban, hogy a csalit csak az ajtón keresztül lehessen megközelíteni. Jellemző ugyanis, hogy pl. a róka, ha odaért a csapdához és szeretne is hozzájutni a benne elhelyezett csalihoz, ehhez a legrövidebb utat akarja megkeresni. Ha oldalról odafer a csapdához, akkor a rácson keresztül próbálja meg kiszedni a csalit. Az oldalirányú kaparással, lökdöséssel előbb-utóbb elsüti a csapdát, és az elsülés zajától megijedve elugrik.

A sikeres használat előfeltétele az elmondottakon túl a szagtalánítás. A legegyszerűbb, ha a csapdát a területre kihelyezzük, majd hosszú időn keresztül otthagyjuk anélkül, hogy hozzányúlnánk. Bekenhetjük a csapdát avas szalonnával vagy zsírral, de locsolhatjuk a zsigerelésből származó belsőségek folyadékával is. A cél az, hogy a csapdának mindenképpen a ragadozók számára vélhetően kellemes illata legyen. Fontos, hogy a szagtalánítás után többet a csapdához pusztá kézzel ne, csak kesztyűben nyúljunk!

Tapasztalatok szerint a beélesítés után kb. 7-10 napig a csapda csak a legritkább esetben fog valamit. A második hét közepétől már joggal várhatjuk a sikert.

A csapdák rendszeres lelkiismeretes ellenőrzése nemcsak törvények szabta, de erkölcsi kötelességünk is. Az ellenőrzés célja nemcsak a megfogott állat csapdából való kivétele, hanem a csapda csalizása, karbantartása is. Mindezeknél alapvető követelmény a csapdák környékének lehető legkisebb zavarása.

Ahogy a fegyveres vadászat, úgy a csapdázás során sem szabad elfelejtenünk, hogy ellenfeleinket tisztelni és ismerni kell! A vadászható fajok egyedeit gyorsan, humánusan váltsuk meg szenvedésüktől. A védett fajok esetében lehetőség szerint azokat minél hamarabb, szabadon kell engedni.

A szárnyas kártevő madarak közül a legálisan csapdázható varjúfélék (dolmányos varjú, szarka) csapdázása is egyre ismertebb hazánkban. Lényegesen egyszerűbb, mint a szörméseké. A szagok szerepe ugyanis elhanyagolható és a csapdákat sem kell álcázni. Csalizásuknál csoportba tömörülési hajlamukat, fészkelés idején viszont területi viselkedésüket használjuk ki. Mindkét viselkedés része a fajtársakhoz való vonzódás. A csapdában olykor még egy kitömött szarka, sőt egy lebegő fekete rongy is megteszi csalínak. Csupán azt kell biztosítani, hogy a madarak jól láthassák a csalit. Az első madármegfogása után már ő maga szerepel csaliként.

Röviden összefoglalva a csapdázás lehetőségeit, mindenkit buzdítanék ennek a korántsem egyszerű, de annál hatékonyabb vadászati módnak a használatára, hiszen az eredményes apróvadgazdálkodás egyik legfontosabb alapja az aktív dűvadállomány-szabályozás, a szörmés és szárnyas kártevők létszá-

mának a minimális szintre csökkentése. Ennek segítése érdekében Vadászszövetségünknel mind a különféle láda-csapdák, mind a szarka és dolmányos

varjú fogására alkalmas Larsen-csapda is beszerezhető.

*Tóth Á. Dénes
megyei fővadász*

VADDISZNÓ SERTÉSPESZTIS (KSP) MONITORING FELADATAI A 2011/2012-ES VADÁSZATI ÉV ELEJÉN

Első és legfontosabb dolog az, hogy jelenleg is a 2010/2011-es vadászati év vizsgálati rendje van érvényben! A fertőzött területen ugyan a korlátozások enyhítése, feloldása várható, de ez csak az EU Bizottság és az MgSzH döntése után következik be, leghamarabb csak 2011. május elejétől.

A nyomtatványok és mintavételi eszközök (mintaazonosító lapok tömbjei, fecskendők, mandulatároló poharak) továbbra is a kerületi főállatorvosi hivatalokból szerezhető be.

1. FERTŐZÖTT TERÜLET

- Valamennyi elejtett és elhullottan talált vaddisznóból kötelező mintavétel: vérminta + mandula, illetve az elhullottakból: mandula, lépdarab, vesedarab.
- Meg kell várni a KSP laborvizsgálati eredményt a vaddisznótest felhasználásához, feldolgozásához.
- Az emberi fogyasztásra alkalmatlan

hulladékot (belsőseget, lábvégeket stb.) össze kell gyűjteni műanyag zsákokban. Heti körjáratos hulladékbegyűjtés a SZATEV Zrt. (Szikszó) közreműködésével.

- A mintákat az MgSzH budapesti intézete vizsgálja.

2. A 10 KM SZÉLES, ŰN. SURVEILLANCE ZÓNA

- Valamennyi elejtett vaddisznóból vérminta + mandula
- Nem kell megvárni a KSP laboreredményt a felhasználáshoz, feldolgozáshoz.
- Az állati hulladéokra nincs külön előírás.
- A mintákat az MgSzH budapesti intézete vizsgálja.

3. MENTES TERÜLET

- A tavalyi mintaszámnak megfelelően az elejtett vaddisznókból vér-

mintát + mandulát kell gyűjteni KSP vizsgálatra.

- Nem kell megvárni a KSP laboreredményt a vaddisznótest felhasználásához/ feldolgozásához.
- Az állati hulladéokra nincs külön előírás.
- A mintákat az MgSzH debreceni intézete vizsgálja

4. Az előző 2010/2011-es vadászati évben a megye területéről 3917 db elejtett vaddisznó KSP ellenanyagokra irányuló ELISA vizsgálata során 24 db szeropozitív, 3893 db szeronegatív volt.

5. Virologiai (PCR) vizsgálatra 3303 db mandula, illetve vese került, és vaddisznó sertéspeszti (KSP) vírusra valamennyi negatív volt.

*Dr. Hajtós István
hatósági főállatorvos*

2011-ES ÉV FÁJA ÉS MADARA

A **TISZAZAF** 10-12 méterre is megnő, de egykoron 15-30 méteres egyedei sem voltak ritkák. Fásszárú növényünk a párás klímájú, üde termőhelyeket szereti, elsősorban meszes alapkőzeten. Tipikusan árnytűrő fafaj, de teljes megvilágításban is megél, ilyenkor viszont gyorsabban nő. Természetes előfordulásai bükkösökben, árnyas sziklaerdőkben és szurdokerdőkben vannak, de ma már általában csak az ember és a vad számára nehezen megközelíthető árnyas, meredek lejtőkön, sziklás oldalakon találhatunk rá. A tiszazafa kérge a platánokéhoz hasonlóan vékony, szabálytalan foltokban válik le, amelyek szürkés-vagy vörösesbarna színűek. Tipikusan kétlaki faj, azaz külön-külön egyeden nyílnak a porzós és a termős virágai, ezért csak a nőivarú egyedein látjuk ősszel a piros magköpenyes magokat. Magját madarak és kisméltók terjesztik. A piros magköpeny kivételével a növény valamennyi része (még a fűrészpóra és a pollenje is) taxin nevű alkaloidot tartalmaz, amely az ember és a páratlan ujjú patások (különösen a lovak) szervezetébe kerülve halálos mérgezést okozhat. Ugyanakkor a páros ujjú patások (pl. az őz és a szarvas) különösebb mérgezési tünetek nélkül hántják e faj törzsét, rágnak a hajtásait. A tiszazafa faanyaga rendkívül kemény, sűrű szövettű és nehéz, de ennek ellenére rugalmas. Évezredek óta, egészen a XVII. század elejéig az íjak és a számszerjak készítésének egyik legfontosabb alapanyaga volt. Hazánkban a tiszazafának már csak két őshonos előfordulásáról tudunk. Az egyik a Bükk hegységben Ómassa és Lillafüred fölött van, ahol a sziklás részekben mindössze néhány példány él.

vül kemény, sűrű szövettű és nehéz, de ennek ellenére rugalmas. Évezredek óta, egészen a XVII. század elejéig az íjak és a számszerjak készítésének egyik legfontosabb alapanyaga volt. Hazánkban a tiszazafának már csak két őshonos előfordulásáról tudunk. Az egyik a Bükk hegységben Ómassa és Lillafüred fölött van, ahol a sziklás részekben mindössze néhány példány él.

A **SZÉNCINEGE** a verébalakúak rendjébe, ezen belül a cinegefélék családjába tartozó apró termetű, közismert és közkedvelt madárfaj. Gyakorlatilag egész Európa területén találkozhatunk vele.

Az igen színpompás kis madár csőre, feje teteje és ezzel összeköttetésben levő torokfoltja fekete, és egy-egy fehér arcfoltot vesznek körbe. A torok feketéje a sárga has közepén egészen a farkig folytatódik, a lábak között a hímek esetében jelentősen kiszélesedik. A hát zöldes színű, a szárnyak és a fark némileg sötétebb. A szárnyakon fehér sáv fut végig. Étlapjukon főleg rovarok, különféle ízeltlábúak szerepelnek. A nagyobb vagy keményebb falatokat karmos lábukkal a fákhöz szorítják, erős, hegyes csőrükkel feldarabolják és lenyelik. Télen főképp az olajos magvakat fogyasztják. Ebben a hideg évszakban gyakran kóborol táplálékkeresés közben. Ilyenkor akár más madarral is csapatokba verődik. Amikor kitavasodik, a tojó szűk nyílású odút keres a fán, majd abba rakja 8-14 tojását. Előszeretettel veszi igénybe a mesterséges fészekodúkat is. A fészkelő fiókáknak mind a két szülő gondját viseli. Állandó madarunk, így télen segíthetünk neki madáretető kirakásával.

VADÁSZATI ETIKA-ETIKETT

JAVÁBAN BENNE VAGYUNK AZ ÓZBAK VADÁSZATBAN, AMIKOR IS SZERTE AZ ORSZÁGBAN, ÍGY MEGYÉNKBEN IS SZÁMOS HAZAI ÉS KÜLFÖLDI BÉRVADÁSZ FOLYTAT VADÁSZATI TEVÉKENYSÉGET A VADÁSZTERÜLETEKEN. ÉPPEEN EZÉRT A KÖVETKEZŐ ÖSSZEÁLLÍTÁSSAL SZERETNÉNK EGY KICSIT SEGÍTENI, HOGY MIT ILLIK TENNI ÉS MIT NEM EGY VADÁSZTATÓNAK ILLETVE VADÁSZVEN-DÉGNEK.

A vendégnél mindig előbb illik a megbeszélte helyre érkezni. Találkozás-kor menjünk a vendég elé, köszönt-sük, első találkozás-kor mutatkozzunk be. Amennyiben több napot tölt el nálunk a vendég vagy bérvadász, segít-sünk a csomagok ki-, és bepakolásá-nál. A fogadást követően tájékoztassuk a helyszínről, a vadászat programjáról. Járművünk legalább az első indulás-kor kívül-belül tiszta legyen. Mielőtt meg-kezdénénk a nagyvad vadászatot, ajánl-junk fel próbálövésre lehetőséget.

Cserkelés esetén a tervezett távol-ságról, nehézségekről előre tájékoztas-suk a vendéget. Amennyiben a vendég túl melegen van öltözve, udvariasan figyelmeztessük, hívjuk fel a figyelmét a meghűlés veszélyeire.

A vendégnek a vadászat során a kísé-rő tempóját, mozgását maximum két-

három lépéssel lemaradva, lehetőleg a nyomába lépve kell követni.

Figyelni kell a kísérő mozgását, hogy a jelzéseit érzékelné, végrehajtani tud-juk és megállni, ha ő megállt. A kísé-rőnek a vendég tempójához kell alkal-mazkodnia.

Mielőtt kibukkannának a dombél mögött, megvárni, amíg a vadász kifűj-ja, kipihené annyira magát, hogy szük-ség esetén löni tudjon.

Magasleshez érve a kísérő vadász-nak kell elsőként felmenni. Ilyenkor illik a vendégvadász felszerelésének fel-vitelében segíteni. A lesen előforduló tevékenységet minden esetben meg kell beszélné a vadással.

Lövést csak határozott, félreérthe-tetlen felszólítást, engedélyt követő-en lehet tenni. Lövés-kor a kísérőnek meg kell figyelni a rálövés helyét és a

vad jelzéseit. A kimúlt vadhoz a vendé-get illik előre engedni. Ezt követően a nagyvadat méltó helyzetbe kell helyez-ni, a találat helyére sebtőretet (leveles ágdarab), a vad szájába utolsó falatot (amit a vad fogyasztana) kell helyez-ni. Mind az elejtőnek, mind a kísérő-nek (és minden jelenlévőnek) kalapju-kat kézben tartva legalább fél percig némán illik megadni a kimúlt vadnak a tiszteletet.

A kalaptőretet (lehetőleg fenyő vagy tölgyleveles ágat) a kísérőnek a kalap-jára helyezve az elejtőnek át kell adni.

Ezt követően minden esetben teríté-ket kell készíteni, annak rendje módja, valamint az elejtett vadfajnak megfele-lően.

Amennyiben a vendég az elej-tett vadból élete első vadját ejtette el, az avatás ünnepi ceremóniáját el kell végezni. Az elejtőnek a zsákmánynál szerényen illik viselkedni, fotózás-kor a vad mögé kell térdelni. A vadra legfel-jebb csak a puskát támaszthatja az elej-tő. A fényképen a téma a vad legyen, s nem az elejtő.

forrás: Etikai Kódex

KÖZHASZNÚSÁGI JELENTÉS!

Az alapszabály értelmében ezúton is nyilvánosságra kívánjuk hozni a könyv-vizsgálóval is záradékolt közhasznúsági jelentésünk főbb adatait.

A Vadászok és Vadgazdálkodók Észak-magyarországi Területi Szövetsége (Adó-szám: 19066754-205) 2010. évi gazdálkodásának, közhasznúsági jelentésének főbb adatai: Eszközök összesen: 12.436 eFt (Befektetett eszközök: 7.934 eFt, Forgóesz-közök: 4.502 eFt). Források összesen: 12.436 eFt (Saját tőke: 10.664 eFt, Tartalék: 541 eFt, Kötelezettségek: 1.231 eFt)

Cél szerinti és közhasznú tevékenység bevétele: 7.836 eFt. Cél szerinti és köz-hasznú tevékenység ráfordításai: 7.920 eFt. Vállalkozási tevékenység bevétele: 8.454 eFt. Vállalkozási tevékenység ráfordításai: 8.853 eFt. Tárgyévi eredmény cél szerin-ti (közhasznú) tevékenységből: - 84 eFt. Tárgyévi eredmény vállalkozási tevékeny-ségből: - 399 eFt.

Az előzőekben bemutatott források és ráfordítások alapvetően Szövetségünk tartós közérdekű céljainak megvalósítása, többek között a vadászat kulturális örökségének megóvása, a vadgazdálkodással, vadvédelemmel kapcsolatos okta-tási, nevelési és ismeretterjesztési tevékenység, a természet közeli vadgazdálkodás támogatása és a vadászat társadalmi elfogadottságának javítása, a megyei vadászati közélet megújítása érdekében a 2010-es esztendőben folytatott sokirányú tevé-kenységet szolgálták.

*Dr. Székely László
A Szövetség Elnöke*

KEDVES VADÁSZTÁRSOK!

Ezúton köszönjük meg minden vadásznak, aki személyi jövedelemadó-ja **1%-ával** támogatta a Vadászszövetsé-g természetvédelmi tevékenységét.

A vadászati hagyományok ápolá-sa, a vadállomány, a természeti környe-zet védelme napjaink kiemelt felada-ta, mely ügy érdekében Vadászszövetsé-günk is igyekszik tőle telhetően min-dent megtenni. Lehetőségeink azonban - főleg anyagi téren - korlátozottak, ezért kérünk minden természetszere-tőt, hogy 2010. évi adója 1 %-ának fel-ajánlásával támogassa ezirányú törekvé-seinket. Támogatásának megvalósításá-hoz az szükséges, hogy a személyi jöve-delemadó bevallásában található ren-delkező nyilatkozaton a kedvezményez-et adószámánál a **19066754-205** szá-mot, a kedvezményezett nevével pedig a **Vadászszövetség**-et tünteti fel.

SZALONKA MONITORING

„KIVÁLÓAN TELJESÍTJÜK AZ ÖNKÉNT VÁLLALT PROGRAM ELVÁRÁSAIT”

A 2010 őszi erdei szalonka megfigyelésben Magyarország összes megyéjéből több mint 450 vadgazdálkodási egység vett részt. Borsod-Abaúj-Zemplén megye 39 vadgazdálkodási egységgel, 74 megfigyelési ponttal vette ki a részét a heti rendszerességgel végzett megfigyelésekből. Ezek közül 57 stand „érdemelte ki” a tavaszi mintavétel lehetőségét. Büszkén írhatom, amit a számok is alátámasztanak, hogy a megyék aktivitási listáján, igen előkelő helyet foglalunk el.

Természetesen a kezdeti standszámبال időközben történt lemorzsolódás, de arra is van példa, hogy mások pedig most kapcsolódnak be a programba, sőt olyan esetről is be tudok számolni ahol elkezdtek, majd abbahagyták, de egy vezetőségváltás kapcsán újra segítik a megfigyeléseikkel a program sikerét. Azt is el kell mondani, hogy az őszi megfigyelések mennyisége (megfigyelési pont, megfigyelési alkalom) vélhetően a nagyvad vadászat, árvíz, és egyéb okok (nincs mintavételi lehetőség) miatt kevesebb, mint a tavaszi megfigyeléseké.

A 2010.09.14 - 2010.12.14. közötti őszi megfigyelési időszakról összesen 848 db hivatalos megfigyelési adatfelvételi jegyzőkönyv érkezett be, amit továbbítottunk a SZIE kutatóinak.

A fenti ábráról első ránézésre is kitűnik, hogy B.-A.-Z. megyében a 2010. őszi vonulás sokkal tovább tartott és sokkal több erdei szalonkát észleltünk, mint a 2009. azonos időszakában.

A szalonka monitoring-program keretein belül, módunk nyílt kisszámú, irányított vadászfegyverrel végzett mintavételre. Azok a vadászatra jogosultak, akik a program elejétől tavaszi és őszi megfigyelések alkalmával egyaránt megfelelő mennyiségű adatot szolgáltatnak, a tavaszi megfigyelések mellett párhuzamosan, mintavételre kaptak lehetőséget a Szent István Egyetem Vadvilág Megőrzési Intézete által meghatározott kvóta (standonként 4-32 db szalonka) erejéig.

Addig, amíg a 2010 évi kisszámú erdei szalonka mintavételének (lelövésének) az engedélyezése nehézkesen ment a természetvédelmi területeken megjelölt standok esetében és csupán az adott 2010-es évről szólt, a Vadászati Felügyelőség 2011-ben már az ötéves program végéig adott engedélyt a mintavételre a jogosult vadgazdálkodási egységek számára.

Országosan évente 6000 db szalonka fegyverrel történő mintavételére nyílik lehetőségünk, amiből 2255 db megfelelően kiszárított szárnymintát kell beküldenünk a Nyugat-Magyarországi Egyetem kutatóinak. Amíg a megfigyelés 2011.02.12.-étől 2011.04.30.-áig terjedő időszak minden

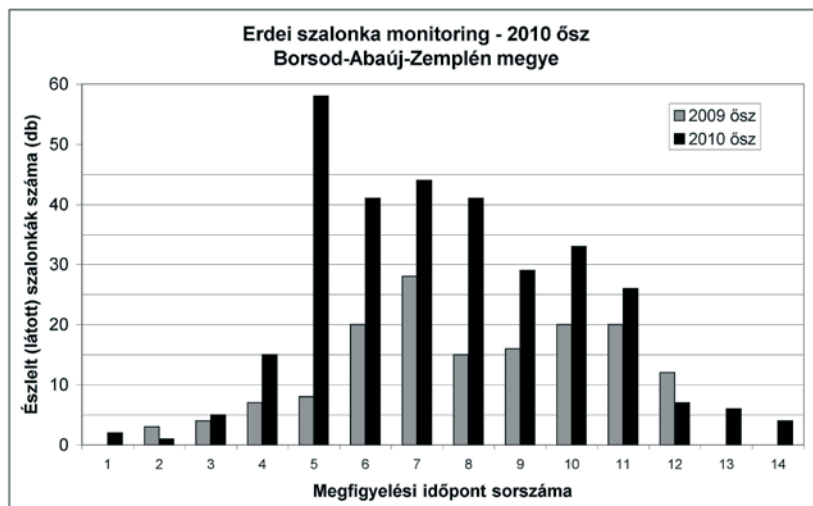
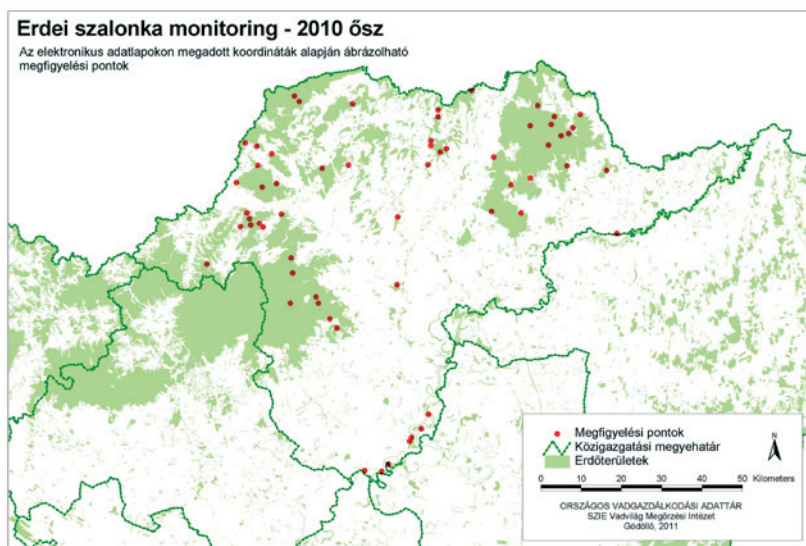
szombat estéjén történik, a leelőhető minták mennyiségét, irányítottan 3 dekádra osztva is meghatározták (I. 2011.02.12-2011.03.05. II. 2011.03.05-2011.03.26. III. 2011.03.26-2011.04.10.) és dekádonként határozták meg a minta beszolgáltatási darabszámokat is.

Az erdei szalonka teríték monitoring adatlapon mérhető (különböző testrészek hossza, tömeg) és nem mérhető (ivar) adatokat kell szolgáltatni, amihez kiváló segédletet is biztosít az egyetem. Szintén a Nyugat-Magyarországi Egyetem adta rendelkezésünkre azokat a formaborítékokat is, amibe a beszolgáltatni szükséges minták, madarak egyik tőben lemetszett, 120-160 fokos szögben kifeszített és kiszárított szárnyát kell postázni a megadott határidőig. A 2010 tavaszán elejtett madarakról felvett és az egyetemnek megküldött adatok valamint a beküldött szárnyminták alapján

szakértők által megállapított kormeghatározások között jelentős eltérés volt tapasztalható. Ezen okból a 2011-es adatlapokról elhagyták a kormeghatározás oszlopát és a megfigyelők helyett kormeghatározást, már az egyetem szakemberei fogják végezni. Fontos felhívni a figyelmet néhány dologra az országosan előforduló hibák miatt: egy borítékba egy szárnyat lehet csak elhelyezni, a szárnyat jól kell kiszárítani, mert a túlszártás vagy régi minta miatt szétesik a szárny.

A magam és a szalonkavárók népes tábora nevében köszönetemet fejezem ki mindenkinek, aki akár csak eszmei támogatóként is a szalonka monitoring-program mellé állt, de különösképpen azoknak, akik ennek az elérésében segítettek, segítettek.

*Galambos Kálmán
Vadgazd. biz. elnöke*

A VADÁSSZÖVETSÉG TAVASZI AJÁNLATA

**DIÁNA
FEGYVERSZEKRÉNY**

**5 FEGYVER
TÁROLÁSÁRA**

LED LENSER®

25.000 Ft

**HIVATÁSOS
VADÁSZ RUHÁZAT:**
NYÁRI FORMARUHA GARNITÚRA,
ING, ÜNNEPI ÖLTÖNY.

KÖNYVEK:

- VADÁSZISKOLA
- HIVATÁSOS VADÁSZOK
KÉZIKÖNYVE
- VADÁSZATI NAPLÓK

FEGYVERSZEKRÉNY

**LEDLENSER
FEGYVERLÁMPA**

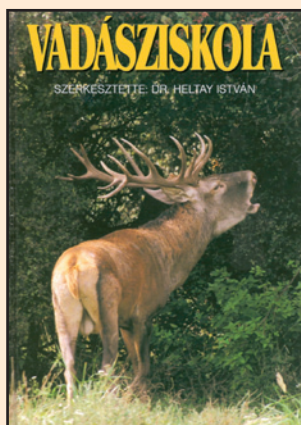
**GRISPORT CIPŐ
ÉS BAKKANCS**

grisport

grisport
Footwear for true experiences

www.grisport.com

ZEMPLÉNI RABLÓHÚS

60 dkg őzcomb, 50 dkg burgonya, 50 dkg erdei csiperke vagy tövisalja gomba, 10-15 db saslik hagyma, 25 dkg füstölt szalonna, rozmaring, kakukkfű, 1 fej fokhagyma, só, bors, 0,5 dl olaj

Az őz combhúsát megszabadítjuk a hártyáktól, majd az izomrostra merőlegesen vékony szeleteket, e szeletekből pedig nagyobb, érmenagyságú darabokat vágunk. Az így előkészített húst bepácoljuk egy az olajból, finomra vágott rozmaringból, kakukkfűből, zúzott fokhagymából és frissen őrölt feketeborsból készült keverékkel majd 1-2 órán át pihentetjük.

Ezután a hússzeleteket félbe vágott vöröshagymákkal, gombákkal, szalonna- és burgonyaszeletekkel váltakozva nyársakra húzzuk, és keményfaszénből készült parázs felett, gyak-

ran forgatva 20-30 perc alatt készre sütjük. Legjobb, ha a metszés után maradt gyümölcsfa gallyakat használunk erre a célra, de végső esetben alufóliába csomagolva a sütőben is elkészíthetjük az ételt.

BORAJÁNLO:

Az étetekhez száraz Tokaji Furmintot ajánlunk. E bor komoly savszerkezete és minerális jegyeket is hordozó illat-ízvilága kiválóan hozza a fajta jellegzetességeit és jól passzol mind a gombafélékhez, mind pedig az őz húsához.

RITKASÁG

2011. január 05-én 22.45 órakor sikerült elejtenie Juhász Tamás sportvadásznak egy vaddisznót a Nadler Herbert Vt. területén, ahol az elejtést követően a zsigerelésnél vette észre, hogy egy kanként élő és viselkedő meddő kocát hozott terítékre. Az alsó kampók mérete 18,5 cm, 17 cm. A felső kampók mérete 12,9 cm, 8,5 cm. A vaddisznó zsigerelt súlya 103 kg volt.

Korábban sem a disznót, sem annak nyomait nem látta a területen. Az elejtés előtt három nappal fedezte fel magányos nyomait a hóban. A hideg téli éjszakában 7 órát fagyoskodott érte, mire megjelent, de megértel!

BOR ÉS PÁLINKA VERSENY

Február 3-án került sor az Észak-magyarországon élő és tevékenykedő erdészek és vadászok bor- és pálinkaversenyére, majd 11-én a regionális főzőversenyre Mátrafüreden.

A legeredményesebb versenyzők: Tóth Zsolt, Dusza Bertalan, Dusza Dávid, Vasas Benedek, Hajdú Ádám, Varga Attila, Bessenyei Sándor és Dr. Németh József voltak.

A főzőversenyen megyénket három csapat képviselte, akik közül a Bükkzsérci Vászonzölgyi Vadászklub I. helyezést, az Északerdő csapata III.

helyezést ért el. A Vadászkamarai főzőcsapatunk a legkreatívabb vadétel kategóriában különdíjat kapott.

Az Észak-magyarországi Vadászszövetség és a Vadászkamara Területi Szervezete továbbra is támogatja a **TÉRSÉGI VADÁSZNAPOK** szervezését! A támogatási igényre a pályázatokat a szervezetekhez kell benyújtani. Bővebb felvilágosítás: 46/504-125, 30/239-4920

VADÁSZ HÍRMONDÓ

FELELŐS SZERKESZTŐ: TÓTH Á. DÉNES

FELELŐS KIADÓ: DR. SZÉKELY LÁSZLÓ

KIADÓ CÍME: 3526 MISKOLC, TASS U. 18.

TEL/FAX: 46/504-125 • TEL: 46/504-126 • MEGJELENIK 3600 PÉLDÁNYBAN

A KIADVÁNYT TERVEZTE, KIVITELEZTE: AD GRAFIKAI STÚDIÓ